

Бойовий статут Сухопутних військ "Операції з розміщення військ"

Бойовий статут Сухопутних військ «Операції з розміщення військ» розроблено робочою групою офіцерів Командування Сухопутних військ Збройних Сил України та Військової академії (м. Одеса).

Зміст Бойового статуту погоджено з зацікавленими органами військового управління Збройних Сил України.

**БОЙОВИЙ СТАТУТ
СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
ЗБРОЙНИХ СИЛ
УКРАЇНИ**

**ОПЕРАЦІЇ
З РОЗМІЩЕННЯ ВІЙСЬК**

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2024

УДК 355.41(477)

Б 77

Бойовий статут Сухопутних військ «Операції з розміщення військ». — Київ:
Б 77 «Центр учбової літератури», 2024. — 44 с.

ISBN 978-611-01-3118-6

Бойовий статут Сухопутних військ «Операції з розміщення військ» розроблено робочою групою офіцерів Командування

Сухопутних військ Збройних Сил України та Військової академії (м. Одеса).

Зміст Бойового статуту погоджено з зацікавленими органами військового управління Збройних Сил України.

ISBN 978-611-01-3118-6

ЗМІСТ

	ВСТУП	5
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	6
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	7
1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	8
1.1	Призначення Бойового статуту	8
2	ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ТА ВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З РОЗМІЩЕННЯ ВІЙСЬК	9
2.1	Порядок роботи командирів військових частин (підрозділів) з організації заняття району розміщення військ	9
2.2	Перелік та зміст документів що відпрацьовуються при підготовці та веденні операції з розміщення військ	10
2.3	Порядок заняття та розміщення підрозділів у районі розміщення	11
2.4	Охорона та оборона району розміщення	12
2.5	Повсякденна діяльність та внутрішній порядок у районі розміщення	16
2.5.1	Розпорядок дня	16
2.5.2	Розміщення особового складу	17
2.5.3	Санітарно-гігієнічні і протиепідемічні заходи	17
2.5.4	Лікувально-профілактичні заходи	18
2.6	Збереження стрілецької зброї та боєприпасів в районі операцій з розміщення військової частини (підрозділу)	19
2.6.1	Особливості обслуговування стрілецької зброї в польових умовах	19
2.6.2	Рекомендації щодо порядку використання зброї під час позаштатних ситуацій	19
2.6.3	Заходи безпеки при поводженні зі зброєю в районах	19
3	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ (ПІДРОЗДІЛІВ) ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ТА У ХОДІ ВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ З РОЗМІЩЕННЯ ВІЙСЬК	20
3.1	Забезпечення військової частини (підрозділів) під час підготовки та у ході ведення операції з розміщення військ	20
3.1.1	Організація і ведення військової розвідки, розвідки родів військ та спеціальних військ	20
3.1.2	Інженерна підтримка	22
3.1.3	Радіаційний, хімічний, біологічний захист	28
3.1.4	Забезпечення зв'язку	30
3.2	Логістичне забезпечення військової частини (підрозділів) під час підготовки та у ході ведення операції з розміщення військ	30
3.2.1	Технічне обслуговування та ремонт ОВСТ	30
3.2.2	Продовольче забезпечення	31
3.2.3	Лазне-пральне обслуговування	34
3.2.4	Забезпечення паливно-мастильними матеріалами	35

3.2.5	Квартирно-експлуатаційне забезпечення	36
3.2.6	Медичне забезпечення	37
3.2.7	Інформаційно-пропагандистське забезпечення та цивільно-військова співпраця	38
3.2.8	Протипожежне забезпечення при розташуванні військових частин в районі розміщення	40
4	ЗАКЛЮЧЕННЯ	42
Додатки:		
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	43

ВСТУП

За роки незалежності України військовослужбовці Збройних Сил України у складі військових частин (підрозділів) та миротворчих контингентів неодноразово брали участь у виконанні специфічних завдань в операціях щодо підтримання миру на територіях Республіки Ірак, Демократичній Республіці Конго, Кот-Д'Івуар, Сьєрра-Леоне, Ліберії, Косово.

Таким чином, був накопичений певний досвід щодо виконання різноманітних завдань на територіях інших держав, відпрацьовані питання управління підрозділами, організації взаємодії і співпраці з іншими контингентами та місцевою владою, вирішене широке коло завдань, у тому числі з підготовки та порядку зайняття районів розміщення, їх облаштування, організації системи охорони та оборони.

Актуальність даного питання зумовлено потребою подальшого розвитку поглядів на основі досвіду участі військових частин (підрозділів) в антитерористичній операції на сході держави.

Аналіз останніх подій свідчить, що питанням охорони та оборони районів розміщення, організації в них заходів повсякденної діяльності не завжди приділяється достатньо уваги командирів (начальників). Тому, розкриття питань підготовки та порядку зайняття районів розміщення, створення ефективної системи їх охорони та оборони, організації повсякденної діяльності є актуальним завданням для відпрацювання Бойового статуту.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Операції з розміщення військ це процес з планування і здійснення розташування частин і підрозділів в вихідному районі, районі зосередження, в базовому таборі та ін. Район розміщення військ повинен забезпечувати розосереджених і приховане розміщення військ і органів забезпечення, швидкий збір і проведення маневру в потрібному напрямку, зручність розміщення і відпочинку особового складу.

органи управління логістики – управління, відділи (відділення), служби та інші постійні та тимчасово створювані органи, які призначені для виконання функцій управління логістичним забезпеченням;

сили і засоби забезпечення з розміщення – установи, підприємства, арсенали, центри забезпечення, бази, склади, військові частини (підрозділи) з визначеними обсягами запасів матеріально-технічних засобів (далі МТЗ), військові частини (підрозділи) підвезення (автомобільні), ремонту та евакуації озброєння та військової техніки (далі – ОВТ);

рубіж забезпечення з розміщення – рубіж, у межах якого розміщуються (розгортаються) та застосовуються сили і засоби забезпечення з розміщення.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття що скорочується
1	2
БМП	Бойова машина піхоти
БПЛА	Безпілотний літальний апарат
БТ	Бронетанкова техніка
БТР	Бронетранспортер
ВМКЦ	Військово-медичний клінічний центр
ВШ	Військовий шпиталь
КПП	Контрольно-перепусткний пункт
КШМ	Командно-штабна машина
МЛСБ	Мобільні лікарсько-сестринські бригади
МО	Міністерство оборони
МП	Медичний пункт
МТЗ	Матеріально-технічне забезпечення
МтЗ	Матеріально-технічні засоби
НЗФ	Незаконні збройні формування
ОВТ	Озброєння та військова техніка
ОВУ	Органи військового управління
ПММ	Пально-мастильні матеріали
ПТКР	Протитанкова керована ракета
РПГ	Ручний протитанковий гранатомет
РХБ	Радіаційно-хімічний, бактеріологічний
СП	Спостережний пункт
ТЗР	Технічні засоби розвідки

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Призначення Бойового статуту

Бойовий статут призначений для надання рекомендацій, вказівок з основ забезпечення розміщення військ та порядку його організації:

особам, які є відповідальними за організацію забезпечення з розміщення та їх керівництво;

командувачам (командирам, начальникам їх заступникам з логістики та ОВУ, які отримують, удосконалюють) під час заходів забезпечення з розміщення відповідні знання, навички та уміння, покращують злагодженість оперативного складу при виконанні визначених завдань та на пунктах управління;

військовим частинам (підрозділам), установам, організаціям, що забезпечують проведення заходів забезпечення з розміщення

ОВУ (структурним підрозділам) МО України, представникам країн-партнерів, які братимуть участь у спільних заходах забезпечення з розміщення.

Головною метою обладнання району розміщення (польового району) є гарантоване забезпечення виконання особовим складом військових частин (підрозділів) покладених завдань у визначеному районі (операційній зоні), захист особового складу, озброєння, військової техніки та матеріально-технічних ресурсів від засобів ураження, виконання заходів бойового, тилового і технічного забезпечення під час виконання завдань. Місце розташування району розміщення, повинно мати природні укриття, розміщуватися, як правило, не ближче 2-4 км від населених пунктів, поблизу магістральних доріг. Район розміщення повинен забезпечувати потаємне розміщення та надійний захист підрозділів, раптовий їх збір та проведення маневру, а також дотримання умов життєдіяльності у санітарно-епідеміологічному відношенні. Ділянка місцевості обладнується у фортифікаційному відношенні, порядок розміщення підрозділів та елементів район повинен забезпечувати:

стійке управління штатними підрозділами та приданими силами і засобами;

ведення спостереження (розвідки) за підступами до району розміщення та виконання заходів охорони і оборони на визначених ділянках місцевості з загрозливих напрямків;

повсякденну діяльність особового складу з урахуванням бойових, санітарно-епідеміологічних, біологічних обставин та погодних умов;

своєчасну евакуацію хворих та поранених, виведення озброєння і військової техніки у визначені райони (розгортання, очікування і т.п.);

можливість промислового підключення до електропостачання та забезпечення придатною до використання водою;

мінімізувати вплив на особовий склад вторинних факторів у разі техногенних та природних катастроф (руйнування об'єктів хімічної промисловості, затоплення місцевості і т. ін.).

Як правило, особовий склад розміщується в укритих (прихованих) наметах (капітальних спорудах), що забезпечують захист від засобів ураження противника (прямого пострілу кулі, уламків від боєприпасів тощо).

При організації порядку охорони і оборони району розміщення обов'язково необхідно враховувати наступні чинники:

наявність та активність дій незаконних збройних формувань, диверсійних (диверсійно-розвідувальних) груп противника в районі виконання завдань (ймовірні шляхи пересування, райони зосередження (розгортання) та загрозові напрямки їх дій);

налаштованість та потенційні можливості місцевого населення (громадських об'єднань) щодо проведення провокаційних дій, блокування шляхів сполучення, джерел з питної водою та інших елементів інфраструктури у визначеній операційній зоні (районі);

наявність та ймовірність ураження вогневыми засобами противника (місце розміщення позицій мінометів, артилерії, реактивних систем, ПЗРК тощо);

ймовірні місця мінування шляхів сполучення та місцевості, вогневих засад противника.

2. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ТА ВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З РОЗМІЩЕННЯ ВІЙСЬК

2.1. Порядок роботи командирів військових частин (підрозділів) з організації заняття району розміщення військ

З отриманням розпорядження старшого командира (начальника) щодо заняття району розміщення командир військової частини (підрозділів): усвідомлює завдання; визначає заходи, які необхідно провести негайно для підготовки підрозділів; орієнтує своїх заступників і командирів підрозділів; дає вказівки начальнику штабу щодо підготовки рекогносцировочної групи, організації контролю та оцінки обстановки. У визначений час інструктує та відправляє рекогносцировочну групу, за результатами рекогносцировки приймає рішення, оголошує бойовий наказ, організовує взаємодію, видає вказівки щодо всебічного забезпечення і управління, виховної роботи, безпосередньо керує підготовкою та висуванням підрозділів у визначений район.

До складу рекогносцировочної групи залучають фахівців штабу, розвідки, РХБ захисту, інженерної, продовольчої і медичної служб та зв'язку; представників підрозділів. Рекогносцировочна група обов'язково забезпечується силами та засобами для ведення РХБ, інженерної розвідки та охорони. За результатами доповіді старшого рекогносцировочної групи командир військової частини уточнює рішення і видає наказ.

Під час постановки завдань на розташування військ (сил) у районі розміщення командир військової частини вказує: зони розміщення (адміністративна, паркова, житлова і зона охорони (оборони) та місця розташування чергових засобів), порядок їх заняття та черговість інженерного обладнання; підрозділам, на яких покладено завдання з охорони - склад,

завдання, рубежі та смуги (сектори) спостереження і охорони, час їх заняття, порядок відкриття вогню та підтримання зв'язку, порядок зміни та допуску на територію району розміщення; підрозділам артилерії та ППО - райони основних та запасних вогневих позицій, завдання та склад чергових засобів, час готовності до виконання завдань.

2.2. Перелік та зміст документів що відпрацьовуються при підготовці та веденні операції з розміщення військ

Під час підготовки та ведення операції з розміщення військ відпрацьовуються наступні документи:

- замисел операції з розміщення військ;
- план операції з розміщення військ;
- директивні документи.

2.2.1 Замисел операції з розміщення військ

Замисел операції з розміщення військ складається з текстуальної, графічної частини та додатків, підписується командувачем (командиром) і начальником штабу та затверджується наказом старшого начальника.

Замислу включає: мету операції з розміщення військ, яка визначена старшим начальником; оперативні (тактичні), спеціальні завдання угруповання військ у ході застосування; напрямки, райони, рубежі, об'єкти, на утриманні яких зосереджуються основні зусилля (напрямки головного та іншого (інших) ударів); способи операції з розміщення військ; завдання щодо безпеки операції з розміщення військ (сил); угруповання військ (сил) та їх оперативну побудову.

2.2.2 План операції з розміщення військ

План операції з розміщення військ як комплекс документів включає: текстуальну та графічну частини, додатки та складові частини до плану операції з розміщення військ (плани управління, зв'язку, розвідки, видах забезпечення та інші). План включає:

- основні висновки із оцінювання обстановки;
- замисел операції з розміщення військ;
- завдання підрозділам;
- основні завдання з організації управління;
- основні питання взаємодії та основні завдання забезпечення військ.

2.2.3 Директивні документи

Під час завчасного планування розробляються організаційні, оперативні директиви, бойові накази, бойові (попередні бойові) розпорядження, розпорядження з взаємодії, безпеки операції з розміщення військ, по видах забезпечення та інші.

2.3. Порядок заняття та розміщення підрозділів у районі розміщення

Рекогносцировочна група по прибутті на визначену ділянку місцевості: уточнює місця розташування підрозділів та під'їзні шляхи до них; місця розгортання пунктів управління; вогневі позиції засобів ППО і артилерії; виявляє джерела води, обслідує санітарно-епідеміологічний стан району; визначає умови маскування;

уточнює рубежі розгортання на випадок раптового нападу противника, а також рубежі і смуги виконання завдань підрозділами охорони;

встановлює природні захисні властивості місцевості, наявність і можливість використання штучних сховищ для потаємного розміщення особового складу та військової техніки;

визначає обсяг інженерного обладнання для облаштування району розміщення.

За результатами рекогносцировки командир рекогносцировочної групи доповідає командирі пропозиції щодо розмірів та місць створення житлової, паркової, адміністративної зон та зони охорони (оборони), розташування чергових засобів.

Житлова зона: місце для відпочинку та приймання їжі офіцерським складом, місце для відпочинку та приймання їжі особового складу (сержанти, солдати), місця для миття особового складу та прання білизни, медичний пункт (шпиталь), місця для заняття спортом та морально-психологічного розвантаження особового складу, об'єкти забезпечення життєдіяльності (туалети, місце вивезення відходів), місця для проведення занять.

Паркова зона: польові парки (місця для паркування техніки) та естакади для миття машин, пункти заправки та сховища ПММ, споруди (місця) для ремонту та обслуговування ОБТ, сховища для зберігання зброї та боєприпасів.

Адміністративна зона: штабні приміщення, вузол зв'язку.

Зона охорони (оборони) та розташування чергових засобів: контрольно-пропускні пункти, які розташовані безпосередньо у районі розміщення; місця та ділянки місцевості, на яких розташовані спостережні пости, прокладені маршрути рухомих патрулів (по периметру району розміщення), вартове приміщення (місце перебування резервної групи), місця (райони) зосередження мобільного резерву, вогневі позиції чергових розрахунків (артилерії, засобів ППО, інших вогневих засобів).

Підрозділи військової частини займають район розміщення, в залежності від черги підходу до нього. Посадові особи, які проводили рекогносцировку, зустрічають підрозділи на підступах до району розміщення і супроводжують до призначеного місця. З прибуттям у вказаний район, командир може уточнити порядок розміщення підрозділів та їх дій.

У разі заняття району розміщення, особовий склад та військова техніка розміщуються у житловій та парковій зонах по підрозділам. Підрозділи, що виконує завдання самостійно, розташовується по периметру району розміщення в один ешелон, з виділенням частини сил у резерв.

З прибуттям підрозділів у район розміщення особовий склад приступає до обладнання місць розміщення особового складу та техніки. У подальшому виконують завдання за розподілом щодо: контролю визначеного району відповідальності, супроводженні вантажів, пошук та знищення НЗФ.

Підрозділи охорони висуваються на визначені рубежі, організовують допуск на територію району розміщення, систему спостереження і вогню, готують маршрути висування та розгортання резервних груп для відбиття раптового нападу противника.

Засоби ППО та артилерії, як правило розміщуються поза парковою зоною та з прибуттям до району розміщення, готують вихідні данні для стрільби по найбільш загрозливим районам, рубежам, напрямкам. Система вогню ППО та артилерії повинна бути тісно пов'язана з системою вогню підрозділів охорони.

Підрозділи артилерії розгортаються у повному складі, або по-батареїно, у визначених місцях, при цьому 1/3 артилерійського підрозділу виділяється для підтримки чергових засобів, які задіяні для охорони та оборони.

Підрозділи ППО розміщуються розосереджено по території району розміщення, частина з них може виділятися на важливі ділянки для підсилення підрозділів охорони району розміщення.

Підрозділи зв'язку організовують дротовий та інші види зв'язку між силами та засобами охорони, командирами підрозділів та штабом.

Інженерні підрозділи організовують та здійснюють: розчищення під'їзних доріг, майданчиків для розташування особового складу та техніки, секторів спостереження навколо, облаштування найбільш небезпечних напрямків мінно-вибухових та невибухових загороджень, сигнальних мін, обвалування (обладнання) периметру району, надають допомогу у створенні захисних масок від спостереження та прямого вогню противника, проводять видобуток та очищення води.

Підрозділи РХБ захисту у визначеному місці здійснюють радіаційну, хімічну та біологічну розвідки. За окремим розпорядженням проводять аерозольне маскування, з метою захисту від снайперського вогню та посилення підрозділів охорони вогнететними засобами.

Підрозділи логістики (матеріально-технічного забезпечення) організовують та здійснюють виконання завдань щодо: облаштування пункту технічного обслуговування, відновлення (ремонт) озброєння і військової техніки, що вийшла з ладу; обладнання пунктів (місць) заправки паливом, пунктів забезпечення продовольством, місць миття особового складу.

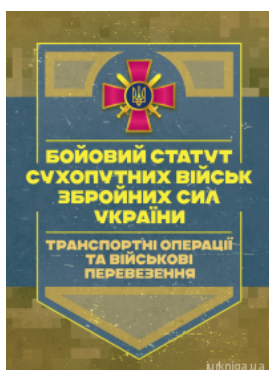
Після заняття підрозділами району розміщення в ньому обмежується рух транспорту та особового складу, встановлюється порядок маскування.

2.4. Охорона та оборона району розміщення

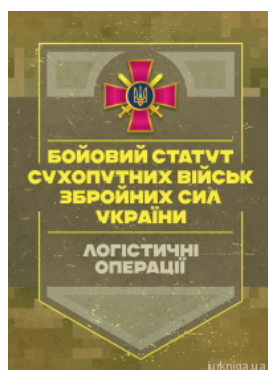
Підрозділи військової частини відповідно до графіку призначаються для виконання завдань з охорони та оборони району розміщення.

До охорони і оборони районів розміщення, як правило, залучається підрозділ зі своїм штатним командиром, засобами посилення.

Книги, які можуть вас зацікавити

Бойовий статут Сухопутних військ "Транспортні операції та військові перевезення"

Бойовий статут "Логістичні операції Сухопутних військ Збройних Сил України"

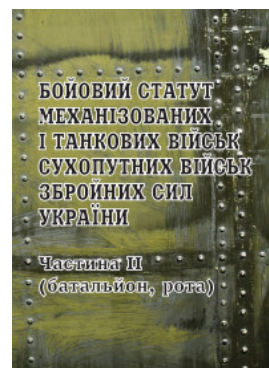
Тактичний зв'язок. Настанова

Морські вузли

Статути збройних сил України: збірник законів

Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина 2 (батальйон, рота)

Перейти до галузі права
Військове право

[Перейти на сайт](#) →